

Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany

Pionýrů 2069, 738 02 Frýdek-Místek

Absolventská práce

Metodická příručka pro tvorbu

Vydáno pro vnitřní potřebu školy

2015-2020

Obsah

Úvod.....	- 3 -
1. Téma absolventské práce.....	- 4 -
2. Zásady pro vypracování absolventské práce	- 5 -
2.1 Náležitosti absolventské práce	- 5 -
2.2 Formální úprava absolventské práce	- 7 -
3. Hodnocení absolventské práce	- 9 -
4. Obhajoba absolventské práce	- 10 -
5. Archivace absolventských prací.....	- 11 -
Seznam literatury a pramenů.....	- 12 -
Seznam příloh.....	- 14 -

Úvod

V absolventské práci se ověřují vědomosti a dovednosti studenta, které získal během svého vzdělávání, a jeho schopnosti využívat je při řešení konkrétního problému studijního oboru. Absolventskou prací student prokazuje, že je schopen řešit a prezentovat (písemně a ústně) zadaný problém, umí pracovat s odbornou literaturou a obhájit své vlastní přístupy k řešení problému. Na rozdíl od bakalářské práce má být absolventská práce více zaměřena na řešení problémů vyskytujících se v praxi. Náklady na vypracování práce (shromáždění literatury aj. pramenů, napsání, svázání a další úpravy) nese student.

Absolventská práce je vizitkou každého studenta a jedním z hmatatelných výsledků studia, který po studentovi zůstává na škole po řadu let od jeho absolutoria.

Tato příručka je určena pro všechny studenty Střední odborné školy požární ochrany a Vyšší odborné školy požární ochrany ve Frýdku-Místku pro vypracování absolventských prací.

Uvádíme v ní postup a zásady pro jejich zpracování s odvoláním na normy ČSN ISO 7144, ČSN 01 6910 a počítačovou typografii. Při psaní práce využijte nabytých zkušeností z korespondence a práce s počítačem (MS Word), které jste získali v předmětu Informační technologie.

1. Téma absolventské práce

Základním předpokladem ke kvalitně napsané absolventské práci je uvážlivý výběr vhodného tématu práce. Téma absolventské práce musí odpovídat studovanému oboru.

Téma a vedoucího absolventské práce si student navrhuje zpravidla sám, po předešlé konzultaci s navrhovaným vedoucím. Vedoucím absolventské práce je vyučující vyšší odborné školy nebo odborník z praxe. Během 1. konzultace v zimním období třetího ročníku předloží svůj návrh řediteli školy ke schválení. K tomuto přihlášení použije formulář (*Příloha č. 1*). Pokud mu ředitel neschválí ani jedno z jím navržených témat, vybere si student některé z témat, které mu nabídne škola.

Oficiálním zadáním absolventské práce je všemi řádně podepsána Přihláška absolventské práce (*Příloha č. 1*).

2. Zásady pro vypracování absolventské práce

Absolventská práce je odevzdána v jednom výtisku knihařsky svázaném pevnou vazbou, dvě vyhotovení mohou mít kroužkovou vazbu a jedenkrát je práce odevzdána v elektronické podobě na CD/DVD nosiči, uložena ve formátu pdf. Student odevzdá jeden výtisk absolventské práce (v kroužkové vazbě) vedoucímu práce, ostatní výtisky na studijní oddělení SOŠ PO a VOŠ ve Frýdku-Místku. Termín odevzdání absolventské práce je nejpozději čtyři týdny před konáním absolutoria.

2.1 Náležitosti absolventské práce

Přední deska obsahuje název školy, označení „Absolventská práce“, jméno a příjmení studenta, místo školy a kalendářní rok odevzdání práce. Pro vazbu použijte černý podklad se zlatým písmem. Rozložení písma (*Příloha č. 2*). Před tím, než dáte absolventskou práci do vazby, nechte ji odsouhlasit vedoucímu práce.

Titulní list absolventské práce obsahuje název a adresu školy, obor vzdělávání, vzdělávací program, název práce v českém jazyce, jméno a příjmení studenta, titul, jméno a příjmení vedoucího absolventské práce, místo sídla školy a kalendářní rok odevzdání práce (*Příloha č. 3. a Příloha č. 4*).

Čestné prohlášení o samostatném vypracování absolventské práce studentem (*Příloha č. 5*). Tímto prohlášením se student hlásí k autorství své absolventské práce. Prohlášení musí být podepsáno vlastnoručním podpisem studenta s datem odevzdání absolventské práce.

Pokud se student při zpracování absolventské práce dopustí plagiátorství, tedy vydávání cizích myšlenek za vlastní a přebírání myšlenek jiných bez uvedení zdroje, bude jeho práce hodnocena, jako nevyhovující. Vedení školy z takového porušení studijních povinností vyvodí další důsledky.

Poděkování vedoucímu práce a konzultantům či jiným osobám je nepovinné. Pokud chcete poděkování připojit, zařaďte jej na další samostatnou stránku a umístěte jej v dolní části stránky.

Obsah absolventské práce zahrnuje seznam jednotlivých částí práce tj. kapitol, podkapitol a oddílů včetně odkazů na čísla stran. Do obsahu se nezahrnují výše uvedené části absolventské práce (titulní list, čestné prohlášení, poděkování).

Úvod obsahuje zdůvodnění volby tématu, cíl práce a zvolenou metodu řešení problému.

Text absolventské práce se člení do kapitol a podkapitol. Vlastní text se člení do odstavců.

Závěr absolventské práce obsahuje zhodnocení dosažených výsledků, jak se podařilo splnit cíl a praktické využití práce.

Resumé absolventské práce se zařazuje za závěr před seznamem použité literatury. Je to stručné shrnutí práce (výťah, anotace). Vychází od prvotní představy (co je obsahem práce), přes použité metody a postup až po uvedení výsledků. Resumé dává stručný přehled o práci i pro toho, kdo nečetl celou práci. Na začátku je název práce a klíčová slova. Rozsah je 8-10 řádků a zpracovává se v českém jazyce a v cizím jazyce, ze kterého bude student konat absolutorium.

Seznam literatury a pramenů zahrnuje veškeré zdroje, které byly použity při vypracování absolventské práce. Tituly jsou řazeny abecedně podle příjmení autora. Po příjmení následuje počáteční písmeno jména, dvojtečka, název publikace, místo vydání, název vydavatele, rok vydání. Nejdříve uvádíme knihy a učebnice, potom zákony a vyhlášky, seznam časopisů a novin, firemní literaturu a internetové zdroje. Každá položka je opatřena pořadovým číslem použitým v odkazech na publikace. Bibliografické údaje jsou uváděny podle normy ČSN ISO 690 (*strana č. 12*).

Seznam použitých zkratk, obrázků, grafů, tabulek

Seznam příloh obsahuje názvy příloh, které jsou samostatně číslovány arabskými číslicemi. Přílohy obsahují rozsáhlejší grafické práce, obrázky, tabulky, fotografie a další práce, které nemohly být zařazeny do textu. Mohou být v dokumentu svázané, pokud mají stejný formát jako text práce, mohou být připojeny volně, potom se umisťují do kapsy na vnitřní straně zadní desky vazby nebo při velkém rozsahu mohou být svázané do samostatného celku. Přílohy se nepočítají do rozsahu práce.

2.2 Formální úprava absolventské práce

- Rozsah absolventské práce je 25-40 stran textu (úvod až závěr) bez příloh.
- Text pište pouze na jedné straně bílého kancelářského papíru formátu A4, nepoužívejte lesklý papír.
- Řádkování nastavte jako jednoduché. Okraje stránky jsou: horní okraj 2,5 cm, dolní okraj 2,5 cm, levý okraj 4 cm (kvůli vazbě) a pravý okraj 2,5 cm.
- Číslování stránek umístěte dole uprostřed, např. -3-.
- Stránkování začínáme Úvodem (tj. str. -1-).
- Používejte bezpatkové písmo – *Arial* nebo patkové – *Times New Roman*. V jednom dokumentu nepoužívejte více než dva druhy písma, velká písmena používejte s rozmyslem, čtení je obtížnější.
- U základního textu používejte velikost písma 11 bodů. U nadpisů 20-22 bodů a u podnadpisů 16-18 bodů. Zvýrazňování textu provádějte *kurzivou* nebo **tučným písmem**.
- Dovoleno je též „r o z š í ř e n é p r o l o ž e n é p í s m o“. Klasické podtrhávání se nedoporučuje používat, jelikož podtržený text je v současné době vnímán jako hypertextový odkaz.
- Zarovnávejte text **do bloku**, někdy je ovšem výhodnější zarovnání vlevo.
- Při dělení slov pozor. Je zakázáno rozdělit číslo (psané číslicemi) a jeho jednotku nebo rozdělit dlouhé číslo do více řádků.
- Je zakázáno dělit slova v nadpisech.
- Kapitoly začínají vždy na nové stránce.
- Na koncích řádků neponechávejte jednopísmenné předložky a spojky. Jedinou výjimku, kdy je to tolerováno je u spojky a. Používejte tvrdé mezery.
- Jednotlivé začátky odstavců by měly být odděleny (odstavcová zarážka) 4,2 mm. Mezery mezi odstavci velikost 6 bodů.
- První odstavce na začátku článku a první odstavce za nadpisem se řeší bez odstavcové zarážky.
- Délka posledního řádku v odstavci (východový řádek) by neměla být menší než velikost odstavcové zarážky následujícího odstavce.
- Poslední (východový) řádek odstavce nesmí být prvním řádkem stránky. Rovněž prvním řádkem odstavce nesmí stránka končit.

- Tečka, čárka, dvojtečka, středník, otazník, vykřičník, tři tečky se píší těsně za slovo (bez mezery), za nimi následuje mezera.
- Uvozovky se píší ke slovu a vně se píše mezera. Dává-li se do uvozovek celá věta, sází se tečka uvnitř uvozovek. Používejte české uvozovky!
- Závorky se přisazují ke slovu a vně se píše mezera. Není přípustné místo závorek používat lomítka.
- Spojovník „-“ je kratší a používá se k dělení slov a jako spojovací znaménko. Kolem spojovníku se nesázejí mezery, *např. ping-pong, máme-li.*
- Grafické objekty jsou zejména tabulky, grafy a obrázky sloužící k přehlednému a názornému zpracování absolventské práce. Nejsou však samoučelné. Jejich počet a rozměry musí odpovídat potřebám absolventské práce. Pokud přímo nesouvisí s popisem v textu nebo text jen doplňují, je vhodnější je zpracovat do příloh absolventské práce. Pro názorné zobrazení dané skutečnosti grafickým objektem je nezbytné doplnit grafický objekt vysvětlujícími popisy. Tyto popisy by měly být o 1 až 2 body menší než je velikost písma základního textu. Každý grafický objekt musí mít uvedený zdroj (obvykle je uveden pod grafickým objektem), ze kterého byl tento objekt použit. Výjimku tvoří grafický objekt, který autor sám vytvořil. Grafické objekty se vkládají elektronicky.

3. Hodnocení absolventské práce

Odevzdaná absolventská práce se předkládá k posouzení vedoucímu absolventské práce a oponentovi. Oponentem může být odborník na danou problematiku, který je ze školy nebo z praxe, vybrán ředitelem školy. Vedoucí absolventské práce i oponent vypracovávají posudek absolventské práce.

Vedoucí práce se ve svém posudku zaměří na to, jak student splnil zadané požadavky, především cíl práce, nakolik je schopen orientovat se v odborné literatuře a pracovat s ní. Zda přistupoval k řešení problematiky samostatně a iniciativně, případně jaký je přínos výsledků práce z hlediska odborného i praktického. Jestliže není cíl absolventské práce naplněn nelze považovat absolventskou práci za vyhovující.

Oponent hodnotí přístup studenta k zadanému úkolu, zda se podařilo naplnit cíl práce, zvolené postupy, přínos výsledků po stránce teoretické i z hlediska praktického využití a další skutečnosti.

Vedoucí práce i oponent věnují pozornost dodržování platných norem, citace literatury a pramenů, ale také jazykové a formální úrovni absolventské práce. Ve svých hodnoceních mohou upozornit na problémové části práce a žádat studenta, aby k nim zaujal stanovisko. Posudky mohou obsahovat i otázky, na které by měl student při obhajobě odpovědět. Hodnotitelé nejprve rozhodnou o doporučení či nedoporučení absolventské práce k obhajobě, dále je práce klasifikována podle stupnice:

1 – výborně

2 – velmi dobře

3 – dobře

4 – nevyhověl

Hodnotitelé zpracují posudky na absolventskou práci ve dvojím vyhotovení a odevzdají je na studijní oddělení SOŠ PO a VOŠ PO ve Frýdku-Místku nejpozději 10 dnů před obhajobou absolventské práce.

Student má právo být seznámen s posudky vedoucího absolventské práce a oponenta nejméně 5 pracovních dnů před obhajobou, aby se mohl na obhajobu práce připravit.

4. Obhajoba absolventské práce

Přípravě prezentace absolventské práce a její obhajobě je třeba věnovat mimořádnou pozornost. Dobře připravenou prezentací může být hodnocení absolventské práce zlepšeno. Naopak špatnou nebo nepřípravenou prezentací může být i dobrá práce posuzována hůře.

Při přípravě prezentace je vhodné pečlivě přečíst hodnotící posudky. Následně znovu přečíst absolventskou práci, a to v konfrontaci s posudky hodnotitelů a připravit si argumenty k reakci na dotazy a připomínky. Na začátku procesu obhajoby absolventské práce je třeba uvést členy zkušební komise do zkoumané problematiky. To znamená seznámit je s:

- Tématem absolventské práce
- Cílem práce
- Zvoleným postupem
- Výsledky práce

Celé toto seznámení by nemělo trvat déle než 7 minut prezentace v programu PowerPoint. Při prezentaci pomocí technických prostředků se použije maximálně 10 snímků zvukových doprovodů a efektů. Text na snímcích by měl být stručný a heslovitý. Vybrané technické prostředky je třeba před obhajobou zkontrolovat a seznámit se s jejich obsluhou.

Při čtení námitek a dotazů hodnotitelů a členů komise student pozorně poslouchá a může si dělat poznámky. Při reakci na námítky student kultivovaně vysvětluje vlastní úhel pohledu. Podle ustanovení § 8 odst. 3 vyhlášky č. 10/2005 Sb., o vyšším odborném vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 470/2006 Sb., trvá obhajoba absolventské práce 20 minut.

Výsledná známka absolventské práce je složena z hodnocení vedoucího absolventské práce a oponenta a z hodnocení obhajoby práce před komisí (posouzením schopnosti studenta obhájit své názory předkládané v práci). Zkušební komise hodnotí výkon studenta příslušným kvalifikačním stupněm. Jestliže student svou práci neobhájí (je klasifikován stupněm nevyhověl), doporučí komise její dopracování a předložení v pozdějším termínu. Opravnou obhajobu absolventské práce je možné konat do 6 měsíců od řádného termínu absolutoria, nejvýše dvakrát, a to v termínu určeným ředitelem školy.

5. Archivace absolventských prací

Absolventská práce je majetkem SOŠ PO a VOŠ PO ve Frýdku-Místku. Po ukončení obhajoby je uložen jeden výtisk v knihovně školy, kde je prezenčně přístupný v databázi absolventských prací. Studenti, kteří se budou v budoucnu zabývat obdobnou problematikou, mají možnost si jednotlivé práce vypůjčit a prostudovat.

Seznam literatury a pramenů

1. ECO, U: *Jak napsat diplomovou práci*. 1.vyd. Olomouc. Votobia, 1997. ISBN 80-7198-173-7
2. Kapounová, J: *Formální úprava diplomové práce*. Ostrava. OU. Pedagogická fakulta, 2003
3. ČSN ISO 690 *Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*, Praha 2011
4. BRATKOVÁ, E. (zprac.): *Metody citování literatury a strukturování bibliografických záznamů podle mezinárodních norem ISO 690 a ISO 690-2 : metodický materiál pro autory vysokoškolských kvalifikačních prací* [online]. Verze 2.0, aktualiz. a rozšíř. Praha: Odborná komise pro otázky elektronického zpřístupňování vysokoškolských kvalifikačních prací, Asociace knihoven vysokých škol ČR, 2008-12-22 [2008-12-30]. 60 s. (PDF). Dostupný z WWW: <<http://www.evskp.cz/SD/4c.pdf>>.
5. BOLDIŠ, P.: *Bibliografické citace dokumentů podle ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2 (01 0197): Část 1 – Citace: metodika a obecná pravidla* [online]. 1999–2004, aktualizováno 11.11.2004 [cit. 2009-12-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.boldis.cz/citace/citace1.pdf>>.
6. BOLDIŠ, P. *Bibliografické citace dokumentů podle ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690- 2.: Část 2 – Modely a příklady citací u jednotlivých typů dokumentů* [online]. 1999– 2004, aktualizováno 11.11.2004 [cit. 2009-12-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.boldis.cz/citace/citace2.pdf>>.
7. ČMEJRKOVÁ, S., DANEŠ, F., SVĚTLÁ, J.: *Jak napsat odborný text*. Leda. Praha 1999. ISBN 80-85927-69-1
8. FARKAŠOVÁ, B., KRÁL, M.: *Projekt Bibliografické citace dle normy ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2* [online]. c2004-2007 [cit. 2007-05-10]. Dostupný z WWW: <www.citace.com>.
9. KOČIČKA, P., BLAŽEK, F.: *Praktická typografie*. Computer Press. Brno 2000. ISBN 80-7226-385-4 41

10. POLÁCH, E.: *Pravidla sazby diplomových prací* [online]. České Budějovice, Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity, 1998, aktualizováno 26. 1. 2000 [cit. 2009-12-15].
Dostupný z WWW: <http://home.pf.jcu.cz/~edpo/pravidla/pravidla.html>.
11. RYBIČKA, J.: *LaTeX pro začátečníky*. 2. přeprac. vyd. Brno: Konvoj, 1999. 190 s. ISBN 80-85615-74-6.
12. ŠESTÁK, Z.: *Jak psát a přednášet o vědě?* Academia. Praha 1999. ISBN 80-200-0755-5
13. Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR, v. v. i.. *Internetová jazyková příručka* [online]. c2008 [cit. 2009-12-15]. Dostupný z WWW: <<http://prirucka.ujc.cas.cz/>>.

Seznam příloh

<i>Příloha č. 1</i>	<i>Přihláška absolventské práce</i>
<i>Příloha č. 2</i>	<i>Přední deska absolventské práce</i>
<i>Příloha č. 3</i>	<i>Titulní strana absolventské práce</i>
<i>Příloha č. 4</i>	<i>Příklad</i>
<i>Příloha č. 5</i>	<i>Čestné prohlášení</i>
<i>Příloha č. 6</i>	<i>Zadání absolventské práce</i>

**Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola
požární ochrany**

Pionýrů 2069, 738 02 Frýdek-Místek

PŘIHLÁŠKA

absolventské práce

Jméno a příjmení studenta	
Obor vzdělání	39-08-N/.. – Požární ochrana a bezpečnost práce
Vzdělávací program	Prevence rizik a záchranářství
Forma vzdělávání	kombinovaná
Rok konání absolutoria	
Závazně vybrané téma absolventské práce	
Vedoucí práce	
Termín odevzdání absolventské práce	

Ve Frýdku-Místku dne

.....

podpis studenta

.....

podpis vedoucího práce

.....

podpis ředitele

**Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola
požární ochrany**

Pionýrů 2069, 738 02 Frýdek-Místek

(velikost písma 16-20, tučně)

ABSOLVENTSKÁ PRÁCE

(velikost písma 24-28, tučně)

Jméno a příjmení

(velikost písma 20, tučně)

Frýdek-Místek, 2015

(velikost písma 14-16, tučně)

**Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola
požární ochrany**

(velikost písma 16, tučně)

Pionýrů 2069, 738 02 Frýdek-Místek

(velikost písma 12, tučně)

Obor vzdělávání: 39-08-N/.. – Požární ochrana a bezpečnost práce

(velikost písma 14, tučně)

Vzdělávací program: Prevence rizik a záchranářství

(velikost písma 14, tučně)

Název absolventské práce

(velikost písma 24, tučně)

Vypracoval: Jméno a příjmení

(velikost písma 14, tučně)

Vedoucí práce: Titul, jméno a příjmení

(velikost písma 14, tučně)

Frýdek-Místek, 2015

(velikost písma 14, tučně)

**Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola
požární ochrany**

Pionýrů 2069, 738 02 Frýdek-Místek

Obor vzdělávání: 39-08-N/.. – Požární ochrana a bezpečnost práce

Vzdělávací program: Prevence rizik a záchranářství

Oheň

Vypracovala: Jana Kolčárková

Vedoucí práce: Mgr. Jana Kolčárková

Frýdek-Místek, 2020

Prohlašuji, že jsem předloženou absolventskou práci vypracoval/a samostatně. Veškeré prameny, z nichž jsem při zpracování čerpal/a, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury a pramenů.

Frýdek-Místek, červen 2020

.....

(vlastnoruční podpis)

Beru na vědomí, že absolventská práce je majetkem SOŠ PO a VOŠ PO ve Frýdku-Místku (ustanovení § 60 odst. 1 zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon), bez jejího souhlasu nesmí být nic z obsahu práce publikováno.

Souhlasím s prezentačním zpřístupněním své absolventské práce ve studijní knihovně SOŠ PO a VOŠ PO ve Frýdku-Místku.

Frýdek-Místek, červen 2015

.....

(vlastnoruční podpis)

**Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná
škola požární ochrany**

Pionýrů 2069, 738 02 Frýdek – Místek

ZADÁNÍ ABSOLVENTSKÉ PRÁCE

Jméno:

Obor vzdělávání: 39-08-N/- Požární ochrana a bezpečnost práce

Vzdělávací program: Prevence rizik a záchranářství

Školní rok: 2019/2020

Protože jste splnil požadované studijní podmínky pro ukončení studia ve vyšší odborné škole, zadávám Vám ve smyslu zákona 561/2004 Sb., § 102, odst. 1 téma pro absolventskou práci.

Název tématu:

Rozsah práce je stanoven interně vydanými zásadami pro vypracování absolventské práce.

Vedoucí práce:

Termín zadání:

Termín odevzdání:

Podpis studenta:

Podpis ředitele školy:

Ve Frýdku – Místku dne :

Razítko: